

Szanki Kisbíró

Közművelődési, információs kiadvány

Urbán István Kiváló Bányász

Az életet jelentő víz

A MOL Rt. Kiskunhalasi Bányászati Üzemének dolgozója az ünnepi vacsorán értesültek arról, hogy Urbán István termelőmester szakszervezeti munkájáért Kiváló Bányász kitüntetésben részesült. Ennek okán kértem beszélgetésre őt, először szakmai bemutatkozást kérve.

— Olajipari technikus vagyok, 1967. óta dolgozom az üzemben, 7 éve a kiskunhalasi főgyújtó olajtermelési csoportvezetőjeként.

— *A szakszervezeti munkát mikor kezdted?*

— Munkába lépésemkor szakszervezeti tag lettem, azóta valamilyen tisztségem mindig volt, az utóbbi 3 évben pedig az üzemi szakszervezeti titkára vagyok.

— *A kitüntetésed tehát a hosszú idejű szakszervezeti tevékenységed elismerése?*

— Részben az is lehet, meg a rendszerváltozással kapcsolatos szakszervezeti munka zökkenőmentes üzemi bevezetése.

— *Sok volt a változás?*

— Meglehetősen. Régen pártirányítással, állami támogatással, formális szakszervezeti működéssel történtek az intézkedések, születtek a döntések. Most a megfogalmazott elsődleges cél a munkavállalói érdekvédelem. A szakszervezet önállóan működik, gazdálkodik, felelősséggel dönt.

— *Neked személy szerint mit jelentett ez a változás?*

— Sokkal kevesebbet, mint a szervezetek. Én korábban is arra törekedtem, hogy a dolgozók számára legkedvezőbb döntések születessenek.

— *Mennyire érzed törekvéseid, munkád eredményét?*

— Voltak sikereink az előző rendszerben is, többször sikerült például a bérfejlesztési elképzeléseken a dolgozók számára előnyösen változtatni.

— *És most?*

— A gazdasági vezetés a termelő egységekre, csoportokra vonatkozó bérfejlesztést szakszervezeti egyetértéssel valósítja meg. Jelentősen emelkedett a gázkezelvény, étkezési hozzájárulás összege, ingyenes lett az üdültetés. Olyan Kollektív Szerződést kötöttünk, amelyben például a végkielégítés összege ötszöröse a Munka Törvénykönyvben előírtaknak, vagy a levélő Kft-k dolgozóit 1 évig ugyanazon kedvezmények illetik meg, mint a MOL Rt. dolgozóit. Megoldottuk a nyugdíjasok gázkezelvényének kérdését is.

— *Szép eredmények; ezek mellett van-e, amit kudarcként élsz meg?*

— Leginkább azt, hogy így is csak 60–65 % az üzemben a szakszervezeti tagok aránya. Nem tudom, miért nem értékeli az eredményeinket mindenki.

— *Nyilvánvaló akkor, hogy a jövőre vonatkozó terveid ennek megváltoztatására irányulnak.*

— Igen, szeretném, ha elismerésüket tag-sági viszonyuk visszaállításával is kifejeznék az emberek. Azt hiszem, ebben sokat segítené, ha teljesen kidolgozott kedvezményes munkavállalói részvény-programunkat sikerülne mielőbb megvalósítani.

— *Én - nem egészen önzetlenül - kívánom, hogy szándékaid megvalósuljanak. De még arra kíváncsi vagyok, hogy a mai szakszervezeti munka véleményed szerint politikamentes lett?*

— Ha ezen egy párthoz kötődő kapcsolatot értünk, akkor legtöbbünk szándéka szerint igen. Mi - és személy szerint én - azt a politikát támogatjuk, amelyik a legtöbbet biztosítja a dolgozók legszélesebb körének. Azt hiszem, ezt is várja a szakszervezettől a tagság.

• Beszerek Béla

FÖLDHASZNÁLÓK FIGYELEM!

Mezőgazdasági támogatásokra folyamatosan lehet benyújtani az igényeket az APEH felé. A Polgármesteri Hivatal továbbra is segít az igénylések összegyűjtésében és az utalványok szétosztásában. Ügyintéző Kakukk Zoltán.

Aszálykár miatt azok a személyek kaphatnak támogatást, akik vetéstámogatásban is részesültek, és csak arra a területre, amelyre a támogatást kapták. Akik ilyen támogatást nem kértek, de az aszálykárt igazolni tudják, és a kártérítést igénylik, azok keressék fel a Polgármesteri Hivatal további tájékoztatás céljából.

Kukoricára a betakarítás után lehet aszálykárt jelenteni.

Az idén október közepétől lehet őszi kalászosokra vetéstámogatást igényelni, amelyhez hivatalos számlát kell csatolni (vetőmagról, műtrágyáról, vagy gázolajról), és közölni kell a bevetett terület helyrajzi számát.

A támogatás mértéke 2.000.-Ft/ha. Várhatóan október közepétől intézhető egy újabb állami támogatás igénybe vétele. Erre az jogosult, aki a termőföldet május 31-ig használta. A támogatás mértéke: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő művelési ágban 1.800.-Ft/ha, gyp (rét, legelő) művelési ágban 500.-Ft/ha.

• Szank Községi Önkormányzat Jegyzője

A Duna-Tisza köze, a homokhátság, ezen belül is Pirtó, Tázlár, Bócsa, Szank, Jászszentlászló termőföldjei, évtizedek óta szomjaznak. Valamikor a belvizek elvezetése jelentett tavasszal, nyárelőn gondot a gazdáknak, de megoldották kis eresztőcsatornákkal a rétekbe, mocsarakba levezetve a felesleget. Jelenleg a kívánatos másfél-két méter vízszint helyett 6 méterre süllyedt le a talajvíz. Ez betudható a sok aszályos évnek, az 1960-as években kiásott és nem megfelelően kezelt belvízcsatorna rendszernek is. Ma már alapvetően veszélyeztetni a mezőgazdasági termelést, a szőlőültetvényekben és gyümölcsösökben is komoly a vízhiány okozta kár. A problémát orvosolni kívánván szeptember elején a Földművelésügyi Minisztériumban tett látogatást Szankról a polgármester, egy magángazda és a községi Földrendező Bizottság elnöke.

Kérésük meghallgatásra és megértésre talált. A folytatás Jászszentlászlón következett, ahol egy tanácskozást hívott össze az érintettek meghívásával a helyi gazdakör. Jelen volt Rajkai Zsolt államtitkár az FM részéről, Kocsenda Antal országgyűlési képviselő, a regionális vízügyi hatóság képviselője, az illetékes víztársulat vezetői, a Bács-Kiskun megyei önkormányzati gyűlés elnöke és az érintett polgármesterek, bizottsági tagok. A problémák tisztán és érthetően kerültek napirendre, a résztvevők keresték a technikai és pénzügyi megoldásokat. Az elképzelés körvonalazódott. Eszerint mintegy 300 millió forintos költséggel megépülne egy tápláló csatorna a Duna-völgyi fűcsatornától Akasztó térségében a Bócsán lévő Szappanos-tóig. Itt egy körülbelül 22 méteres szintkülönbséget kell átemelni a homokhátsági vízváltáston. A Szappanos-tó felől, a már meglévő gyűjtőcsatornán természetes eséssel lefolyna a víz Bugacot érintve a Dongér-csatorna szanki szakaszába. Azt követően Jászszentlászlón keresztül haladna Baksig, a Dongér Tisza torkolatáig. A bócsai főgyűjtőcsatorna Szank feletti szakaszán elágaztatva két ágon juthatna be a víz Szank területére, így a Dongér felső szakasza is, a bukótól a Bodoglár felé eső szakasz, felduzzasztható.

A tervezés megindításához a megyegyűlés költségvetési jóváhagyása szükséges, amely lapzártánk idején születik meg. Pozitív döntés esetén már következő évben elkezdődik a beruházás.

• Mucsi László

Magántörténelem

Erzsi néni

(folytatás)

— Az esküvő és a lakodalom zavartalanul lezajlott?

— Hát nem egészen. Én igazán szép lakodalmat akartam csinálni a fiamnak, de majdnem minden tervem füstbe ment.

— Miért?

— Akkor éppen száj- és körömfájás volt, s mint ilyenkor lenni szokott, külön engedély kellett ahhoz, hogy sok ember egy helyen összegyűljön. Sok utánjárásal megkaptuk az engedélyt, de a tanya bejáratánál fertőtlenítő részt kellett kialakítani — fűrészpont hypóval leöntve —, s mindenkinek azon keresztül kellett bejönni. Ettől eltekintve szépen lezajlott az esküvő és a lakodalom.

— Hogyan élt együtt a két család?

— Nem sokáig éltünk együtt. Nekem a második uram után maradt egy kis házam a faluban. Igaz, nagyon rossz állapotban volt, de mégiscsak ház volt.

Az állatokat, a takarmányt eladtam. Az árából adtam a fiamnak, a többiből pedig elkezdtem rendezni a falusi házat. Nagyon keserves munka volt, de apránként sikerült mindent megcsinálni.

— Nem sajnálta otthagyni a tanyát?

— Bizony sajnáltam, de muszáj volt. Meg aztán jól tartja azt a közmondás, hogy „Minden kárban van haszon!” Ebben is volt. Mégpedig az, hogy elhelyezkedtem dolgozni 46 évesen. Dolgoztam a munkahelyemen, az olajvállalatnál, amellel meg még eljártam házakhoz mosni, vasalni, takarítani. Rengeget dolgoztam, de mindig az a gondolat hajtott, hogy a gyerekeket taníttatni kell.

— Honnan volt ez az erős elhatározás?

— Én nagyon keveset jártam iskolába. Csak négy osztályom volt. Mindig nagyon szerettem volna tanulni. Úgy éreztem, hogy nem vagyok buta, meg tudnám csinálni, ha lehetőségem lenne rá. Mindig nagyon bántott, ha a gyerekeimnek nem tudtam segíteni a tanulásban, meg a világ dolgaiban is szerettem volna tájékozottabb lenni. A magam gondolataiból kiindulva mindenképpen biztosítani akartam a gyerekeknek a lehetőséget a tanúhoz. Sőt, még én sem adtam fel!

Amikor dolgoztam, a dolgozók esti iskolájában el lehetett végezni a nyolc osztályt. Hát én jelentkeztem.

— Erre már én is emlékszem. Az 5-6. osztályt egy év alatt végezte el Erzsi néni, és nem is rosszul. Tudom, mert én is tanítottam.

— Hát igen. Én komolyan vettem a tanulást, mert minden érdekelt. Olyan jó volt, hogy mikor a gyerekeim tanultak, már én is hozzá tudtam szólni a problémáikhoz. Ha a rádióban hallottam egy országról, akkor tudtam, hogy az hol van, és én ennek nagyon tudtam örülni. (folytatjuk)

● Balasi Anna

Anyakönyvi hírek

Ehnyut: Sándor Benő 54 éves, Vedres Balázs 70 éves, László Benjáminné Gajdácsi Mária 85 éves, Tóth Ödön Antal 67 éves, Tóth Ferenc 89 éves, Rávai József 61 éves, Bitó András 85 éves, Újfalusi Józsefné Patai Julianna 46 éves korában.

Házasságok kötöttek: Varga Ákos és Forczek Éva, Csizmadia János és Dabis Erzsébet, Zelei Béla és Harnóczy Erzsébet, Kriván János és Juhász Aranka.

Túl hegyen-völgyön...

Kósa István, a szanki református gyülekezet lelkésze, mint előző lapszámunk hirdetéséből olvasóink tudhatják, szanki és tázlári fiatalokkal országos kerékpártúrát szervezett a nyáron. Erről a kivételes és érdekes eseményről faggatom.

— 1982. óta rendszeresen járok nyaranként 7-10 napos kerékpártúrára, néhány éve magam szervezem. Az ilyen túrák nem csak turisztikai, hanem lelki élmények is; nem csupán a ki-kapcsolódást, hanem az emberekhez és Istenhez kötődő bekapcsolódást is szolgálják.

Az idei túránk a Közép-Dunántúlon volt, 11 napos, átlag 90 kilométerrel naponként.

— Bizonyos, hogy felsorolhatatlan sok élményben volt részük. Szeretném, ha néhányat megosztana az olvasókkal.

— Szívesen. A túra állomásait követve a sok élmény közül, tekintettel az újság terjedelmére, most csak néhányat említek.

Kiskőrösön nagy tiltakozások ellenére megtekintettük egyes résztvevők érettségi tablóképét. Nagy élmény volt.

Eryingen nem voltak otthon a lelkészek, akiknél aludtunk, ezért rá kellett jönnünk, hogyan lehet táborfüzön tojásos paprikát főzni. Bele kell tenni a hozzávalókat egy fazékba, az egészet a tűzbe, elemilámpával kevergetve.

Boglárlelén fürdöttünk a Balatonban: olcsó volt, hideg, sekély és kihalt. Az egyik lány először fürdött a Balatonban, szerinte nem is olyan nagy szám.

Bogláron az egyik fiú nagymamájánál bőséges ebédet kaptunk. Itt már nagyon sokat kellett biciklit szerelni. (Érdekes, hogy 10 évvel ezelőtt a sima Csepel biciklivel szinte semmi baj nem volt.)

Keszthelyen nagyon szép volt az erdélyi stílusban épített és berendezett templom, amíg gyönyörködöttünk benne, majdnem ellopták az egyik biciklünket a parókia kertből.

A Göcsej-medence lejtős fele gyönyörű volt, az emelkedős – rettenetes.

Zalaegerszegen eltávolították Dr. Hamburger Jenőnek a Tanácsköztársaság népbiztosának a szobrát. Talán nem szerették a „hamburgert”.

Az Őrség békés kis falvaiban csodálkoztunk, hogy néhol utcaszámra nincsen kerítés a házak körül. Kérdeztük, miért? Azért, mert itt úgyis tudja mindenki, hol a mezsgye, és nem megy át a másik portájára. — És nem félnek attól, hogy ellopnak valamit? — Azt itt nem szoktak.

Egy kicsit átmentünk Ausztriába, megnéztük Güssing csodálatos várát. Sajnos az osztrák házak még mindig szebbek, mint a mieink.

Körmenden a református iskolában aludtunk, a tanterem volt az ebédlő. Furcsa volt újra iskolapadban ülni. Az ottani lelkésznek 7 gyereke van. Öröm volt nézni a nagy családot. Beszélgettünk arról, hogy érdemes-e ennyi gyereket vállalni. Vasárnap lévén aznap nem tekertünk, istentiszteletre és misére mentünk.

Tótvázyban néhányan a szabad ég alatt aludtak. Nagyon romantikus volt a telihold, reggel viszont egy kutya szaglálódása volt az ijesztő ébresztő.

Zircen két nevezetes dolog történt. Megnéztük a Reguly Antal gyűjteményt, az egyik legszebb magyar múzeum-kiállítás; valamint az egyik biciklinek álló helyzetbe kidurrant az első kereke.

Pápán sétáltunk egyet este a parkban, jókat énekeltünk. Hatalmas, többszáz éves fák között kanyarogtunk a kerékpárúton.

— Milyen volt a hazaérkezés?

— Az utunk végén, jó 900 km után a tázlári célbaérkezés és fogadtatás méltó koronája volt az egész túrának. 10-15-en az otthon maradtak közül transzparenszel, sorfállal várták a „hősöket”, amit tetézett vagy száz vaniliapudingos palacsinta, dinnye és még sorolhatnám a lakoma részleteit.

Testileg kifáradva, de lelkileg élményekkel meggazdagodva adhattunk hálát Istennek ezért a csodálatos útért: Ében-Háézer, azaz „Mindaddig megsegített minket az Úr”.

Ülésznek a képviselők

Indulatos vita alakult ki a Kisbíró „Újra megnyit a Sörharang” című cikkének egy mondata miatt a képviselő-testület szeptember 15-i ülésén.

Olvasóink tisztánlátása érdekében közöljük a jegyzőkönyv ide vonatkozó két rövid és érdemi részletét.

„Tóth Mária jegyző: Nincs olyan, hogy discó engedély. Discó rendezéséhez az akusztikai szakvélemény szükséges, amelyet a vállalkozó az épülettel együtt meg-

vásárolt. Arra az épületre zajvédelmi engedélyt adtam ki. A lakók előzetes hozzájárulása nem kell a discó létesítéséhez.”

„Besesek Béla képviselő: Elfogadta a helyesbítést, de a Kisbíró újságban is helyre kell igazítani a fogalomzavart.”

Megtörtént.

A helyzet azonban, a köztársasági megbízott korábbi döntése alapján, továbbra is változatlan.

● (szerk.)

JOGI FIGYELŐ

A megjelenő törvények végrehajtása mögött igen sok ellentmondás, félreértés húzódik. A törvények szakértő végrehajtói — ügyvédek, bírák, ügyészek —, az önkormányzatok döntéshozói, a munkáltató jogú vezetők körében is jogértelmező viták folynak. A törvények olykor ellentmondásban vannak korábbi törvényekkel, az alkotmánnyal. A kényszerű törvénymódosítások igen gyakran szinte feloldhatatlan feszültségeket teremtenek a településeken, a munkahelyeken, összezavarják a végrehajtás folyamatát, feleslegesen terhelik a munkahelyi légkört. A sajtóban megjelenő törvényértelmezések, ismertetések is gyakran okoznak félreértést.

Félreértések kísérik a megjelölt *Oktatási Törvény* hatályba lépését is. A törvénynek az iskolák működését érintő rendelkezései ugyanis nem a megjelenéskor lépnek hatályba, hanem csak több éven belül, fokozatosan, a feltételek előkészítése után.

Nem érinti azoknak a középiskolásoknak a *tanulói jogviszonyát*, akik a régi szabályok szerint kapcsolódtak be az oktatásba. Ugyanazzal a feltételekkel folytathatják, illetve fejezhetik be a tanulmányaikat, ahogyan elkezdték.

A *tankötelezettséggel* kapcsolatos rendelkezések teljeskörűen csak 1996-tól kezdődően lépnek hatályba, valamint az alapvizsgára való áttérés is csak fokozatosan kerül bevezetésre.

A közoktatási törvény bevezeti a *tértétsídfi- és a tandíjfizetés kötelezettségét*, azonban ezek a rendelkezések is csak 1994. szeptember 1-étől érvényesek. Az általános iskolai alapszolgáltatások azonban — amelyek lényegében azonosak a jelenlegi működési gyakorlattal — továbbra is, tehát 1994. szeptember 1. után is, ingyenesek maradnak.

A változások fokozatos bevezetése érdekében a törvény tehát részletes szabályokat állapít meg a hatályba léptetésre és az átmenetre. Az álhírek okozta félelmek a törvény pontos ismeretében elkerülhetők. A törvényi szöveg érdeklődő olvasóink rendelkezésére áll az iskolában, ahol a törvény értelmezésével kapcsolatban is segítségére számíthatnak.

• Cseri István

RENDŐRSÉGI HÍREK

Augusztus 10-én ismeretlen tettes a KEFAG Bugaci Erdészeti Szanki I. erdei rakodóhelyéről 8,4 m³ fenyőfát tulajdonított el 13 ezer forint értékben. Szeptember 23-án az Izsáki úton tanyafeltörést követtek el. A solymári illetőségű tulajdonos tanyájából az ismeretlen elkövető egy PB gázipalackot tulajdonított el, melynek értéke 5.500.-Ft.

A Szank Közbiztonságáért Alapítvány munkacsoportja járőrözés közben autótolvajokat fogott el, ezzel segítette a halasi rendőrkapitányság nyomozóinak munkáját.

Szeptember 11-én tragikus baleset történt a szanki Béke utcán. Áldozata a balesetben vétkes, gyorshajtással a közlekedési szabályokat durván megsértő „ámokfutó” motoros. A rendőrség véleménye alapján a kanyarodó gépkocsi, amely fékezésre kényszerítette a motorost, példászerűen tartotta be a kanyarodásra vonatkozó KRESZ előírásokat, hiszen miután felkészült a kanyarodásra, még egyszer meg-yőződött a kanyarodás veszélytelenségéről. Magatartásának köszönhetően személyi sérülést nem szenvedett.

A rendőrség az ügyben a vizsgálatot lezárta, az anyagi kárt a biztosító téríti meg.

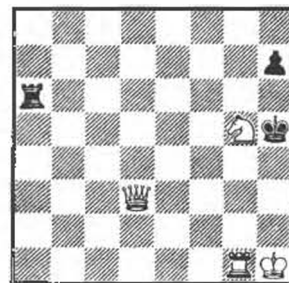
• —

Gy. Szabó Béla

Október(1965.)

SAKKROVAT

Világos indul és két lépésben mattot ad.

Világos: Kh1 — Vd3 — Bg1 — Hg5

Sötét: Kh5 — Ba6 — h7

Az előző feladvány kulcsfépése: Fc4!

ORVOSI ÜGYELET

Október 2-3.

Dr. Folberth György
Szank Béke u. 30.

Tel.: 381-547

Október 9-10.

Dr. Rác György
Jászszentlászló
Katona J. u. 2/a

Tel.: 381-575

Október 16-17.

Elek József
Szank Rákóczi u. 5.

Tel.: 381-621

Október 23-24.

Dr. H. Tóth Sándor
Jászszentlászló
Alkotmány u. 9/a.

Tel.: 381-451

Október 30-31.

Dr. Folberth György
Szank Béke u. 30.

Tel.: 381-547

Romhányi József

VEREBESDI

Egy szürke kis veréb boldogságban úszott, mikor meghallotta, ma jobb, mint egy tűzok.

Az állatok, mint a veréb, erre-arra felfülnék, ha az egész nem felel meg, kicsipkedik az igazság nekik tetsző felé.

Filmklub

A téli filmklub november 29-én kezdődik Szankon. A hat előadásra szóló bérlet ára a Mozgóképfilm Alapítvány támogatásával kedvezményesen 270.-Ft. A bérletek megvásárolhatók a Művelődési Ház vezetőjénél november 15-ig.

A műsorban láthatók lesznek a következő filmek:

VÁRATLAN ÖRÖKSÉG (am. 1936.) Ideje: 100 perc Rendezte: Frank Capra Főszereplők: Gary Cooper, Jean Arthur
MODERN IDŐK (am.) Ideje: 90 perc Rendezte: Chaplin Főszereplő: Chaplin
MARTINIQUE (am. 1944.) Ideje: 100 perc Rendezte: Howard Hawks Főszereplők: Humphrey Bogart, Lauren Bacall
A FÉLELEM ÓRAI (am. 1955.) Ideje: 115 perc Rendezte: William Wyler Főszereplők: Humphrey Bogart, Frederic March
A VAD (am. 1952.) Ideje: 85 perc Rendezte: László Benedek Főszereplők: Marlon Brandó, Mary Murphy

GYANAKVÓ SZERELEM (am. 1942.) Ideje: 100 perc Rendezte: Alfred Hitchcock Főszereplők: Cary Grant, Fontaine

MOZIMŰSOR

október 2.

Halhatatlan szerelem (am.)

október 7.

Börtönecsapda (am.)

október 9.

Banya csak egy van (am.)

október 14.

Az utolsó mohikán (am.)

október 16.

Az idő száműzöttje (am.)

október 21.

Idétlen időnkig (am.)

október 23.

Hinta — palinta (fr.)

október 28.

A dzsentlemanus (am.)

október 30.

Több, mint testőr (am.)

november 4.

Az utolsó akcióhős (am.)

Gyermekmozi

október 8.

Cindy meséi

